

Zelf vogelvoer maken (6-12)

Tijdens een strenge vorstperiode met temperaturen die langdurig dalen tot onder het vriespunt kunnen vogels het zwaar te verduren krijgen. We kunnen de vogels op een simpele manier ondersteunen.

Hoe? Dat lees je in dit artikel.

Normaal gezien sterven vogels in onze streken niet van de kou, maar een langdurige voedselschaarste oftewel een tekort aan voedsel verzwakt hen en verstoort de stofwisseling. Zij lopen dan meer kans op allerlei ziekten. Dit gebeurt vooral tijdens langdurige vorstperiodes en sneeuwval, zoals in het begin van dit jaar.

De dagen zijn kort en daardoor ook de beschikbare tijd om het nodige voedsel bijeen te zoeken. Bovendien hebben vogels in de winter een hoger calorieverbruik, zodat hun vetreserves sneller uitgeput geraken en ze moeten genoeg energiereserve hebben om gedurende de koude nachten hun temperatuur op peil te houden.

Zo omstreeks de Kerst begint de tijd voor het bijvoeren van de vogels. Tot die tijd zijn er nog genoeg bessen, insecten, larven enz. in de natuur te vinden en het is juist wel goed dat veel schadelijke insecten op die manier worden opgeruimd.

Na die tijd, en vooral bij strenge vorst, moet er bijgevoerd worden.

Gooi geen massa's voedsel tegelijk neer, het trekt muizen, ratten en katten aan, precies datgene wat we nu juist niet willen. Te vroeg voeren heeft dus geen zin, ook al omdat de vogels verleid worden om niet naar het zuiden te trekken! Dat in dierenwinkels en tuincentra zes maanden per jaar voedertafels en alle mogelijke vetbollen, pindaslingers te koop zijn is alleen maar commercie en zeker niet in het belang van de vogels, integendeel.

Voor de winter hebben de (meeste) vogels een vetreserve opgebouwd door extra veel te eten. Echter raken de vogels bij strenge winters al gauw door deze vetreserve heen.

Bij hevige sneeuwval, wanneer een groot deel van het voedsel onbereikbaar wordt, kan er voor de vogels een gevaarlijke situatie ontstaan. Het zoeken naar voedsel is immers veruit de belangrijkste bezigheid van vogels om te overleven. Met een lichaamstemperatuur van meer dan 40° C hebben ze veel calorieën nodig, vooral de kleinere vogelsoorten. Een koolmees bijvoorbeeld verorbert elke dag ongeveer haar eigen gewicht aan voedsel.

Voedertips

- Voederen mag op bescheiden schaal vanaf november (bijvoorbeeld met zaden), maar het is pas echt nodig als het langdurig vriest en/of sneeuwt.
- Voer niet meer vanaf maart (bouw het voeren wel gelijkmatig af). Haal pinda's, pindabollen en zaden tijdig weg. Je voorkomt zo dat vogelouders dit aan hun jongen voeren: de jongen zullen pinda's en zaden niet kunnen verteren en daar door overlijden. Ook zal dit voer voor jonge vogels te eenzijdig uitpakken.
- Strooi het voer op een voedertafel, maar strooi ook op de grond voor vogels als de mus, de winterkoning en de roodborst.

- Voeder niet teveel tegelijk en liefst 's ochtends (na een lange, koude nacht hebben vogels behoefte aan een stevig ontbijt) en tegen het einde van de middag (zo kunnen ze de nacht doorkomen). Overdadig voederen kan muizen en ratten aantrekken.
- Voeder geen margarine of boter, die werken als laxeermiddel.
- Geef nooit zoutjes, voer met smaakstoffen, ongekookte rijst, spekrandjes of droge kokosnoot. Dit kan gevaarlijk zijn voor vogels.
- Plaats het voer ver genoeg van plaatsen waar katten kunnen opduiken.
- Voedsel dat makkelijk bevriest, zoals appels, voedert u best als geheel en niet in kleine stukjes.
- Probeer als het vriest ook water aan te bieden (is even belangrijk als voedsel !), maar zorg er voor dat je het regelmatig ververst. Wanneer het gesneeuwd heeft, is het niet nodig voor water te zorgen. De vogels komen dan aan vocht door van de sneeuw te pikken.

Let op:

- Zorg ervoor dat vogels niet in het drinkbakje kunnen badderen, hun natte verenpak zal bevriezen en de vogel sterft aan onderkoeling/bevriezing.
- Geef geen lauw water en voeg geen suiker of zout toe!
- Voorkom bevriezing van vogels in drinkwater door:
 - Drinkbakjes af te dekken met gaas.
 - Drinken te verstrekken door met een hamer vergruisde ijsblokjes te serveren.
 - Het water NIET in metalen of ijzeren drinkbakjes doen: vogels vriezen eraan vast!
 - Het drinkbakje op een windvrije plek neer te zetten.

Zelf vetbollen maken

Benodigheden:

- Vogelvoer
- Muesli
- Rozijnen
- Pinda's
- Kom
- Pan
- Pollepel
- Gasstel
- Ongezouten rund- of frituurvet
- Spijkers
- Touw

Werkwijze:

Meng in een grote kom universeel vogelvoer, muesli, rozijnen, pinda's etc. Je kunt ook speciaal voer voor insectenetters gebruiken.

Smelt in een pan voldoende Ossenvet of ongezouten frituurvet. Als het helemaal gesmolten is, laat je het weer afkoelen tot het begint te stollen. Meng dan het zaadmengsel erdoorheen en laat het geheel nog wat verder afkoelen.

Wanneer het mengsel zover is afgekoeld dat je het kunt kneden, doe je het in bekertjes waarin je eerder al een spijker aan een touwtje hebt gehangen.

Als de bolletjes helemaal hard geworden zijn, kun je de bekertjes er vanaf halen. Je kunt het vet ook laten stollen in een vormpje of een kopje. Zet dit wanneer het blok hard is even in heet water en het vetbolletje glijdt er zo uit.

Je kunt de bolletjes nu ophangen op een plek waar de vogels er veilig van kunnen eten (buiten het bereik van katten en roofvogels).

Smulkettingen

Benodigheden:

- Ongebrande doppinda's
- Stevig katoenen draad (ongeveer 80 cm per ketting)
- Dikke stevige naalden

Werkwijze:

Neem de stevige katoenen draad, maak een lus aan het eind, zodat je de smulketting later gemakkelijk op kunt hangen.

Pak een dikke naald en doe het andere einde van het draad door de naald.

Rijg vervolgens de pinda's één voor één aan de draad.

Lastig om er doorheen te drukken? Probeer precies tussen de twee pinda's door te steken, dus op het smalle gedeelte.

Rijg alle pinda's aan je snoer, en maak als je klaar bent nog een lus aan de andere kant.

Nu kun je je pindaketting in de boom hangen!

Tip:

Een smulketting kun je ook maken van popcorn. Voeg dan geen suiker of zout aan de popcorn toe.